

Metódy dyslexie

Vypracovala Bereznaiová Malvína špec.ped, CPPPaP Dunajská Streda
Dňa 17.apríla 2020

Pri odstraňovaní chýb sa používajú rôzne metódy.

Metóda analyticko – syntetická hlásková

Výuka čítania toutou metódou je rozvinutá do troch fáz:

- 1.fáza jazykovej prípravy
- 2.fáza analytická
- 3.fáza plynulého čítania slov

Fáza jazykovej prípravy sa tiež nazýva predšlabikárové obdobie. Jej cieľom je rozvoj reči žiakov, zrakové a sluchové vnímanie, správne dýchanie, hlasové a artikulačné cvičenia.

Táto fáza je veľmi dôležitá, lebo na túto fázu nadväzuje analytická fáza čítania, v ktorej sa čítajú deti najprv otvorené slabiky, potom slabiky zatvorené a slabiky so skupinou dvoch spoluhlások.

Najskôr žiaci čítajú izolované slabiky, potom ich spoja do slov dvojslabičných, trojslabičných a viacslabičných.

Pri vyvodzovaní písmen: používanie prírodných zvukov, spájanie písmena s pohybom, obrázkom, riekankou, básničkou, rozprávkou.

Maľovanie, modelovanie písmen, tvarovanie ich z drôtu, písanie do múky, do piesku, obťahovanie prstom, látkové písmená, polystyrénové makety.

Snažíme sa zapojiť čo najviac zmyslov.

Pri spájaní písmen do slabík: spájanie písmen na kockách, navliekanie písmenkových koráľkov na drôt, písmenká pripevnené na gume, kde nat'ahovanie a uvoľnenie gummy predstavuje analýzu a syntézu, jednotlivé hlásky ťahaním spájame do slabiky.

Pri čítaní celých slov: spievaním spájame slabiky do slov. Prestávky medzi slabikami postupne skracujeme.

Fázou plynulého čítania by mal byť nácvik do konca školského roka u žiakov zakončený.

Upravená analyticko – syntetická metóda pre dyslektikov:

1. Pracuje s výraznými písmenami abecedy, ktoré si učiteľ môže pripraviť z polystyrénu.

2. Pri vyslovovaní hlásky je potrebná čistá artikulácia, podľa možnosti opticky podložená /zrkadlo, dvojice žiakov sú otočené tvárou k sebe navzájom sa pozerajú na ústa/. Táto požiadavka vyplýva z nutnosti správne diferencovať hlásku zrakom i sluchom.

Ak ide o znelú hlásku, žiaci si dajú ruku na hrdlo pod bradu a pociťtia chvenie.

3. Pri čítaní prvých slov z prebraných hlások treba dodržať postup z predchádzajúceho bodu. Sú tu potrebné spoje medzi optickým obrazom slova a jeho zvukovou podobou.

4. Skupiny slov v texte je potrebné čítať od najt'ahších slov pomocou okienka, ktoré sa voľne posúva v smere čítaného textu /po hláskach, po slabikách, po dvoch slabikách.../.

Okienkom sa znemožní globálne čítanie. Pomocou okienka môže žiak čítať skákavo v rôznych riadkoch.

5. Do nácviku čítania zapojíme motoricko – kinestetický analyzátor. Dieťa skladá slová z vystrihnutých písmen, tlačí ich pomocou písmen z tlačiarňičky, píše tlačným písmom. Modeluje písmená z mäkkých drôtikov, plastickej gumy, z plastelíny,...a skladá ich do slov.

Problémová metóda

Problémová metóda pomáha získať žiakom nové vedomosti samostatne. Vytvára vhodné podmienky na rozvoj tvorivého úsilia pri riešení problémových úloh, kde sa uplatňuje myslenie. Žiakom musí byť jasné, čo od nich chceme, na čo majú zamerať svoje myslenie. Problémovú situáciu vyvolávame otázkami, ktoré zbudia v žiakoch zvedavosť a aktivitu. Žiaci sa usilujú cieľavedomým myslením hľadať riešenie.

Metóda rozhovoru- heuristická alebo sokratická

Podstatou metódy je, že učiteľ dáva úlohy a žiaci hľadajú ich spôsoby riešenia. Uplatňujeme ju po skončení rozprávania o motivačnom obrázku. Potom učiteľ kladie otázky na slová vyvodzujúce novú hlásku. Vyučívame rozhovoru sa stalo jedným z najvýznamnejších predpokladov výchovy žiakov k aktivite a plynulému postupu

osvojovania si učiva. Dbajme na to, aby sa aj slabší žiaci zapájali do rozhovoru. Metóda je dôležitým prvkom aktivity žiakov i učiteľa na hodine.

Skriptologická metóda

Dieťa číta celé slová, ktoré sú spojené s obrázkami. Na základe opakovania si pamätá celé slová i celé vety, no nepozná jednotlivé písmená. V priebehu školského roka žiak porovnáva osvojené slová, analyzuje ich na slabiky a písmená, uvedomuje si zvukovú stránku slova a jeho grafické vyjadrenie.

Túto metódu som vyskúšala. Neosvedčila sa, nakoľko pri používaní iného obrázku, žiaci nespoznali, že ide o tú istú osobu.